

## IZVOD IZ STUDIJE ZAŠTITE PREDEO IZUZETNIH ODLIKA „SREDNJA MOSTONGA”

U skladu sa čl. 42 stav 9. Zakona o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 91/10-ispravka, 14/16, 95/18-dr. zakon i 71/21), Ministarstvo zaštite životne sredine objavljuje izvod iz studije zaštite na osnovu kojeg će zainteresovana javnost moći da identifikuje u prostoru definisane granice i režime zaštite područja II (druge) kategorije, Predeo izuzetnih odlika „Srednja Mostonga”.

PIO „Srednja Mostonga” nalazi se u Republici Srbiji, u AP Vojvodini, u Zapadnobačkom okrugu, unutar administrativnih granica opština Apatin, Odžaci i grada Sombora. Područje se prostire između naselja Apatin, Svilojevo, Bogojevo, Karavukovo, Odžaci, Srpski Miletić i Doroslovo. Sva naselja se nalaze na periferiji zaštićenog područja.

Područje prirodnog dobra u prethodnom periodu nije imalo status zaštićenog područja. Podaci o prirodnim vrednostima područja sakupljeni su na osnovu dostupnih literaturnih i muzejskih izvora kao i prilikom valorizacije prostora od strane saradnika Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode.

Prostor doline reke Mostonge je tipičan primer panonskog predela sa prisutnim ostacima i vrstama karakterističnim za evroazijsku šumo-stepsku zonu, koji u ovom delu Evrope dostižu svoje krajnje zapadne granice. Dominantnu ulogu u oblikovanju ovog predela je imao čovek od čijih tradicionalnih vidova korišćenja prostora umnogome zavisi opstanak retkih panonskih vrsta i stanišnih tipova. Ovaj prostor sa svojim izuzetnim biogeografskim osobenostima i vekovnim tradicionalnim načinom korišćenja resursa predstavlja jedinstven i u biodiverzitetском pogledu izuzetno vredan prostor. Ovako složen, vekovima usavršavan i pre svega funkcionalan model načina korišćenja prirodnih resursa u današnje vreme sveopšteg gubitka biodiverziteta i osiromašenja zemljišta i voda ima izuzetan značaj kao pokazatelj jednog od mogućih puteva za biološki i ekonomski opstanak čovečanstva.

Na području PIO „Srednja Mostonga” preovlađuju manje ili više zaslanjene livade, pašnjaci i utrine dok se šumo-stepa na zaslanjenoj podlozi javlja u vidu mozaika šumske i travne vegetacije sa bogatim rubnim šumo-stepskim staništima. Na bogatstvo šumo-stepskih vrsta utiče izražena humidnost klime.

Preovlađujuće slatinske zajednice sa ostacima šumo-stepskih, šumskih i stepskih fitocenoza naseljava gotovo 70% utvrđene flore što ukazuje na značaj prirodnog dobra u očuvanju bogatstva vaskularne flore panonskog predela. Na ovim staništima zabeležene su 54 značajne vrste i podvrste vaskularne flore, i to, 23 vrste i podvrste na slatinskim staništima, a 14 vrsta i podvrsta na stepskim i šumo-stepskim staništima.

Šumska i najbolje očuvani ostaci šumo-stepskih staništa se nalaze u nekoliko većih šumskih kompleksa (Gornja šuma, Doroslovačka šuma, Kurjačica). Šumske vrste su pretrpele najveće gubitke obzirom da je većina šuma tokom proteklih 150 godina iskrčena. Na račun iskrčenih šuma na solonjecu proširila se šumo-stepska zajednica *devesilja* i zvezdana (*Peucedano officinalis-Asteretum sedifolii*) koja je karakteristična za nekadašnje šumske čistine, a kasnije krčevine zapadne Bačke. Treba istaći i kritično ugroženu vrstu tičinca (*Cerastium subtetrandrum*) koja je, za sada u Srbiji, poznata samo na ograničenom delu pašnjaka (oko 500 m<sup>2</sup>) uz šumu Kurjačica. Za ovu semihalofitsku i psamofitsku vrstu, koja se javlja u srednjoj Evropi od Baltika do Panonske nizije, nalaz kod Apatina predstavlja najjužniju tačku u okviru globalnog areala vrste. Na vlažnim livadama je utvrđena i ljubičica (*Viola pumila*) dok je voduška (*Limosella aquatica*) karakteristična za ritska i močvarna staništa kao i zmijski ljutić (*Ranunculus ophioglossifolius*), retka i u Srbiji nedovoljno poznata vrsta plavnih i močvarnih livada i vegetacije džombara. Svakako je važno pomenuti i kameniku *Saxifraga*

*bulbifera*, vrstu mediteranskih i submediteranskih oblasti, koja je registrovana na severnom delu pašnjaka Kurjačica gde se javljala u stotinama primeraka u cvetu i plodu, što predstavlja najstabilniju i najbrojniju populaciju ove vrste u Vojvodini. U mediteranske vrste spada i pozni zumbul (*Scilla autumnalis*) čije je rasprostranjenje u Vojvodini ograničeno na slatine Bačke i Banata, a se javlja isključivo u okviru vegetacije slatina „pucara” po mestima gde je uticaj ispaše slabije izražen. Zasučak (*Spiranthes spiralis*) je kasnocvetajuća vrsta divlje orhideje, registrovana na jugozapadnom delu Sončanskih slatina i to je trenutno jedina stabilna populacija na slatinama Bačke i Banata.

Na florističku vrednost istraživanog područja i značaj njegovog očuvanja ukazuje i prisustvo vrsta kakva je bročika (*Galium tenuissimum*). Nalaz ove vrste na lokalitetima Livade i Donja šuma u trouglu Karavukovo-Bogojevo-Srpski Miletić je prvi podatak o prisustvu ove vrste u Bačkoj. Nalaz divljeg ovasa (*Helictochloa compressa*) na lesnim gredicama po pašnjacima na lokalitetima Livade, Donja slatina, Gornja slatina, je njegov drugi nalaz u Vojvodini i jedini poznati podatak za Bačku. Klima i mozaik vlažnih travnih staništa i šumskih fragmenata pod izraženim uticajem podzemnih voda Dunava i Mostonge, kakav se sreće na području prirodnog dobra predstavlja optimalnu kombinaciju životnih uslova za opstanak bunarka (*Montia arvensis*), retke vrste u Srbiji. Vrsta je zabeležena na lokalitetima Staro selo kod Karavukova i Gornja šuma, a njene populacije su ograničene na najzapadnije delove Vojvodine. Trepljasta mokrica (*Sagina apetala*) je u Srbiji poznata sa 7 lokaliteta, a jedan od tih lokaliteta je slatina uz šumu Kurjačicu.

Slatinska i travna staništa šumo-stepskog mozaika predstavljaju prelaz ka šumskim staništima u kome dominira hrast lužnjak (*Quercus robur*), cer (*Quercus cerris*) i medunac (*Quercus pubescens*), a pretpostavlja se da ovaj tip šuma vodi poreklo od nekadašnjih ritskih šuma. Neka od najreprezentativnijih područja sa očuvanim fragmentima i ostacima panonskih lužnjakovih šuma na solonjecu se nalaze samo u granicama prirodnog dobra i pomenuti lokaliteti su u biodiverzitetnom, fitocenološkom i konzervacionom smislu jedinstveni u Srbiji i kao takvi predstavljaju temeljnu vrednost prirodnog dobra. Ove svetle, mozaične šume spadaju u izuzetno vredne primere šumo-stepskih panonskih šuma koje su u Srbiji očuvane jedino u dolini Mostonge a na prostoru Panonske nizije su zastupljeni još samo na manjem broju lokaliteta u istočnom delu Mađarske. Najlepše razvijeni fragmenti lužnjakovih šuma na solonjecu se na području prirodnog dobra sreću u delu šume Kurjačica severno od puta Apatin-Prigrevica i duž istočnog, zapadnog i jugozapadnog ruba Gornje šume.

U floristički navrednije lokalitete na prostoru celog prirodnog dobra se ubrajaju obodni delovi Gornje šume, među kojima se izdvajaju zabareni meandri Mostonge uz severozapadni obod Gornje šume, koji predstavljaju jedno od nekoliko, u Srbiji, očuvanih staništa kritično ugrožene ljubičice (*Viola pumila*) i voduške (*Limosella aquatica*). Tokom vlažnijih godina ovde je u izvesnoj meri prisutno i strujanje vode iz bare u baru što omogućava fino zoniranje vodene, močvarne, livadske, slatinske i šumo-stepske vegetacije u okolini i predstavlja reprezentativan primer očuvanog izvornog ritskog predela doline Mostonge sa sukcesivnim vegetacijskim nizom zajednica karakterističnim za nekadašnju plavnu dolinu Mostonge.

Strogo zaštićene, a ujedno i međunarodno zaštićene vrste insekata, kakvi su malena strižibuba (*Theophilea subcylindricollis*) i panonski endemit - panonski skakavac (*Acrida ungarica*) predstavljaju temeljnu vrednost prostora za stavljanje pod zaštitu.

Zaštićeno područje naseljava i podunavski mrmoljak (*Triturus dobrogicus*), jedini balkanski subendemit (Džukić, 1995), koji je ujedno i najugroženija i najvrednija ovde prisutna vrsta iz klase vodozemaca.

Ovo područje je veoma značajno za očuvanje nekih od najugroženijih predstavnika ornitofaune na nacionalnom nivou. Osnovnu crtu vrednosti ornitofaune ovog područja predstavljaju vrste koje za gnežđenje zahtevaju komplekse očuvanih šuma i otvorenih staništa kao što su: orao belorepan (*Haliaeetus albicilla*), crna roda (*Ciconia nigra*) i crna lunja (*Milvus*

*migrans*), zatim šumske ptice, pre svega crna žuna (*Dryocopus martius*), belovrata muharica (*Ficedula albicollis*) i siva muharica (*Muscicapa striata*), kao i vrste travnih staništa, modrovrana (*Coracias garrulus*), ritska sova (*Asio flammeus*) i sivi svračak (*Lanius minor*). Takođe, zaštićeno dobro ima veliku ulogu tokom migracija ptica kao njihovo usputno hranilište i odmaralište.

Bogatstvo i vrednost faune sisara ogleda se u prisustvu bar 10 strogo zaštićenih vrsta, od kojih treba posebno istaći strogo zaštićene vrste slepih miševa, patuljastog miša (*Micromys minutus*), vidru (*Lutra lutra*) i divlju mačku (*Felis silvestris*).

Delovi doline Srednje Mostonge, koji su obuhvaćeni unutar granica predloženog PIO „Srednja Mostonga” su izdvojeni kao jedno od područja ekološke mreže Republike Srbije, u okviru šire shvaćenog područja označenog kao „Slatinska područja oko Doroslova” („Službeni glasnik RS”, broj 102/10).

Deo područja Srednje Mostonge, uvršten je u granice međunarodno značajnog područja za ptice u Srbiji - *Important Bird Area*, pod nazivom „Gornje Podunavlje” RS001 (Puzović i sar, 2009). Granice ovog međunarodno značajnog područja za ptice, čiju srž čini SRP „Gornje Podunavlje”, obuhvataju i ribnjak „Svilojevo”, kao i obližnju Sončansku šumu.

Pojedinačni lokaliteti i prostorne celine u okviru prirodnog dobra su bili izdvojeni u okviru Baze podataka ekološke mreže za područje Vojvodine u Pokrajinskom zavodu za zaštitu prirode kao staništa strogo zaštićenih i zaštićenih vrsta od nacionalnog značaja i delovi ekološke mreže sa oznakama: APA10a, APA10b, APA11a, APA11b, APA12a, APA12b, APA12c, APA12d, APA12e, APA16c, ODA04a, ODA04b, ODA04c, ODA10, SOM13 i SOM14c.

## GRANICE ZAŠTIĆENOG PODRUČJA

Predeo izuzetnih odlika „Srednja Mostonga” prostire se na tri prostorne celine, koje se nalaze na teritoriji tri Opštine i sedam pripadajućih katastarskih opština. Ove celine pobrojane su i opisane redno po veličini površine koju zauzimaju. Sledi tekstualni opis granica zaštite po prostornima celinama.

### *Prostorna celina broj 1*

Prostorna celina se nalazi u Opštini Apatin u katastarskoj opštini Svilojevo. Početna tačka opisa ove prostorne celine je tromeđa parcela 1416/2 (KO Svilojevo), 7331/1 i 7330 (KO Apatin). Granica zaštićenog područja ide na severoistok, prateći ivicu parcele 1416, odnosno granicu katastarskih opština Svilojevo i Apatin do tačke upravno naspram međne linije parcela 1449 i 1447 (KO Svilojevo), odakle skreće oštro ka jugoistoku, preseca parcelu 1454 i nastavlja ivicom parcele 1447 i potom 1444. Granica zaštićenog područja skreće ka jugozapadu, kod međe sa parcelom 1419 menja pravac na jugoistok, prati severoistočnu ivicu parcele 1419 do tačke četvoromeđe sa parcelama 1421/3, 1490, 1491 i 1492. Skreće oštro na zapad prati južnu ivicu parcela 1419, 1418, 1415, 1414 i 1411. Potom granica skreće na sever i preko zapadne ivice parcela 1411, 1412, 1413 i 1416/2 dolazi do početne tačke opisa ove prostorne celine.

### *Prostorna celina broj 2*

Prostorna celina se nalazi u Opštini Apatin u katastarskim opštinama Apatin i Svilojevo. Početna tačka opisa ove prostorne celine je tromeđa parcela 8496/1, 8582 i 8498. Granica ide zapadnom stranom parcele 8496/1, prema severu do južne ivice parcele 10163, skreće na zapad i kod tačke naspram međne linije parcela 1405 (KO Svilojevo) i 10205/2 (KO Apatin) skreće oštro na sever, preseca parcelu 10163 i nastavlja pomenutom međnom linijom, odnosno granicom dve katastarske opštine. Idući na sever granica prati zapadnu ivicu parcela 1405,

1407/2, 1408/1, 1408/2 i 1408/3 (KO Svilojevo) do južne ivice parcele 1495, odakle skreće na istok, prateći severnu ivicu parcela 1408/1 i 1410. Od tromede 1410, 1495 i 1385/4, granica se spušta na jugoistok, istočnom stranom 1410 i 1408/1, prelazi u istom pravcu na ivicu parcele 1409 do tromede parcela 1409, 1408/1 i 1385/2. Granica skreće oštro ka severoistoku, preseca parcele 1385/2 i 1386/1, idući prema pravcu međne linije parcela 1378 i 1377/2. Skreće na severozapad, severoistočnom stranom parcele 1386/1. Od međe sa parcelom 1380, skreće na zapad, obuhvata parcelu 1385/1 sa južne, zapadne i severne strane, spušta se niz istočnu stranu ove parcele i preko severne ivice parcele 1384 dolazi do četvoromeđe sa parcelama 1380, 1381 i 1383, odakle skreće ponovo ka severu, idući zapadnom stranom 1381 i 1380 do južne ivice parcele 1495. Skreće na istok, severnom stranom 1380 i 1375/1, a kod međe sa parcelom 1496/1, oštro se lomi na jug, idući niz istočnu ivicu parcele 1357/1. Granica obuhvata parcele 1498, 1499/1, 1499/2, 1499/3, spuštajući se u istom pravcu niz ivicu parcele 1508, a iz tačke tromede parcela 1499/3, 1500/3 i 1508 – oštro se lomi na severoistok, prema međnoj liniji parcela 1509 i 1510/1 i preseca parcelu 1508. Granica ide međom parcela 1509 i 1510/1, preseca parcelu 1517. Granica skreće na severozapad, međnom linijom 1531/1 i 1517, obuhvata parcelu 1531/1 i preko severne ivice parcela 1531/1, 1523 i 1522/2 dolazi do tromede 1522/1, 1522/2 i 1521. Od ove tačke granica se spušta na jug, najpre severoistočnom stranom 1522/2 i 1525/2, potom jugoistočnom ivicom parcele 1525/2 i severoistočnom ivicom 1531/1, obuhvata parcele 1527/1 i 1527/2; dalje nastavlja ivicom parcele 1531/1 do međe sa 1592. Granica preseca parcelu 1592 iz pravca međne linije 1530/4 i 1531/1, obuhvata parcelu 1606/1, spušta se ka jugoistoku, obuhvata 1606/2, skreće na severozapad međnom linijom parcela 1592 i 1606/1 do tačke upravno naspram međne linije 1558 i 1586/3. Granica oštro skreće ka ovoj međnoj liniji, u pravcu jugozapada, preseca parcelu 1592 i prati među 1558 i 1586/3 do tromede sa 1587. Od ove tromede skreće na severozapad, međom parcele 1558 sa 1587, potom prelazi na jugoistočnu ivicu parcele 1588, obuhvata je sa jugozapadne strane i potom upravno naspram međne linije parcela 1589 i 1590, preseca parcelu 1558 idući na severozapad. Granica obuhvata parcelu 1591 i preseca parcelu 1592 iz pravca međne linije parcela 1591 i 1590, ka ivici parcele 1606/1 gde ponovo skreće na severozapad međnom linijom parcela 1606/1 i 1592. Granica prati ovu među do tačke upravno naspram međne linije 1517 i 1547/2 – odakle skreće na jugozapad, preseca parcelu 1592 i pomenutom međnom linijom se spušta jugozapadno, potom nastavlja međom 1517 i 1547/1 do tromede sa 1546. Od ove tačke granica se spušta oštro na jug-jugoistok, prati ivicu parcele 1546, preko istočne ivice 1545 i nastavlja idući ivicom parcele 1565/1, da bi prateći ovu ivicu skrenula na severoistok, obuhvatila ovu parcelu i prešla na severnu ivicu parcela 1565/1. Potom, granica obuhvata parcelu 1565/3 sa njene severne, severoistočne i jugoistočne ivice, nastavlja severoistočnom ivicom parcele 1566/7 i 1566/6 u pravcu jugoistoka. Granica potom obuhvata parcelu 1566/11, spušta se niz istočnu ivicu parcela 1566/11, 1566/4 i preko međe parcela 1566/1 sa parcelama 1000 i 1001/3, potom istočnom ivicom 1566/2 i 1001/1, preko međne linije parcela 1002/3 i 1002/2 dolazi do severne ivice parcele 1029. Granica ide na jugoistok, preko severne ivice parcela 1030/1 i 1030/2 do međe sa 1036/2, potom preseca ovu parcelu prema četvoromeđi 1036/2, 2169/5, 2170/2 i 2170/. Granica skreće ka severoistoku prateći međnu liniju parcela 2196/5 i 1036/1, obuhvata parcelu 2169/4 i potom se spušta niz među 965 sa 2169/5 ka jugoistoku. Granica ide niz ivicu parcele 965 do međe sa 2167/1, preko nastavljajuće ivice 2167/1, da bi preko ivice parcele 2165/1 oštro skrenula na severoistok do tromede sa parcelama 2093/1 i 2125. Od ove tromede granica se spušta niz severnoistočnu ivicu 2125 do međe sa parcelom 2096/2, gde se oštro lomi na severoistok prateći međnu liniju parcela 2096/2 i 2095/2. Granica potom skreće od međe sa 2092/3 ka jugoistoku, jugozapadnom ivicom parcele 2092/3 do međe sa parcelom 2107/1. Ide ka jugozapadu, niz ivicu parcele 2107/1 do međe sa 2125, preseca parcelu 2125 prema tromedi parcela 2125, 2149/2 i 2148/2. Granica nastavlja niz među 2149/2 i 2148/2 do četvoromeđe sa 2148/1 i 2149/3, odakle skreće na jugoistok niz severoistočnu ivicu parcele 2148/1. Granica

ide ka jugoistoku, niz ivicu parcele 2147/1, potom skreće na jugozapad, obuhvata ovu parcelu i spušta se do tromede 2146, 2145/3 i 2166/3. Od ove tromede granica ide oštro ka jugoistoku, niz severoistočnu ivicu parcele 2166/3. Granica prati ovu ivicu parcele, izlomljenog pravca do tromede sa parcelama 2128/3 i 2128/1. Od ove tromede granica ide na severoistok, prati međnu liniju parcela 2128/1 i 2128/3 do tromede sa 2128/2. Granica ide na jugoistok preko ivice parcele 2128/1, 2127/3, 2127/1, izuzima parcele 2125 i 2127/2, obuhvata parcelu 2126/2 i spušta niz ivicu parcele 2126/1 ka jugozapadu. Granica nastavlja u ovom pravcu, prateći severozapadnu ivicu parcele 2092/1 do tromede 2092/1, 2189/1 i 2186. Od ove tromede granica ide na sever, prati zapadnu ivicu parcela 2189/2 i 2190/5 i preko zapadne ivice parcele 2186, prati izlomljeni pravac ka severozapadu do tromede parcela 2218/3, 2218/2 i 2186. Preseca parcelu 2186 od ove tromede ka tromedi 2186, 2176/3 i 2176/2, ide na severoistok do jugozapadne ivice parcele 2174/5, odakle se lomi oštro na severozapad. Granica skreće na jugozapad, obuhvata parcele 1054, 1055, 1056, 1057/1 i 1057/3, da bi se potom vratila na jugozapadnu ivicu parcele 2174/5. Idući na severozapad, ivicom parcele 2174/5 do međe sa parcelama 1046/2, 1046/1 i 2174/4. Granica potom nastavlja u istom pravcu, ivicom parcele 1046/2 i preko jugozapadne ivice parcela 1045/1, 1044/2, 1043/2, 1042/2, 1041/2, 1040/2 i 1037/2 dolazi do međe sa 1032/1, 1032/2, 1037/1 i 1034/1. Granica nastavlja dalje ka zapadu, južnom ivicom parcele 1032/1, obuhvata parcelu 1032/1, dolazi do četvoromeđe ove parcele sa 1357/3, 1031/1 i 1354/2. Granica ide dalje na severozapad, južnom stranom 1357/3 do međe sa 1354/1, skreće niz istočnu ivicu parcele 1354/1, dolazi do međe sa 1353, preseca iz pravca međe 1354/1 i 1354/2, preseca parcelu 1353 i dolazi do međe parcele 1090/2 i 1353. Granica ide niz ovu među ka jugozapadu, prati jugoistočnu ivicu parcele 1353, potom od međe sa parcelama 1344/1, 1161/1 i 1160, skreće na severozapad, prati ivicu parcele 1353 do tromede parcela 1353, 1352 i 1351/5. Granica se potom spušta niz jugoistočnu ivicu parcele 1352, prelazi na severoistočnu ivicu parcele 1343 skrećući na severozapad, da bi iz tačke upravno naspram međne linije parcela 1329/4 i 1329/5 – skrenula na jugozapad, presekla parcelu 1343 i spuštala se do međe sa parcelom 1323. Skreće ka severozapadu i prati severoistočnu ivicu parcele 1323 do tačke upravno naspram međne linije parcele 1321/2 i 1320/1 – skreće, preseca parcelu 1323 – prati međnu liniju do međe sa parcelom 1306. Granica preseca parcelu 1306, iz pravca međe 1321/2 i 1320/1, prelazi na zapadnu stranu parcele 1306 i skreće oštro na sever, do međe sa parcelom 1289. Preko južne ivice parcele 1289 i 1263 granica ide na zapad do međe sa parcelom 1269/1. Od ove međe granica skreće oštro na sever, prati istočnu ivicu parcele 1269/1 do tačke upravno naspram međne linije parcela 8582 i 10212 (KO Apatin). Granica oštro skreće na jugozapad, preseca parcelu 1269/1 i prelazi na južnu ivicu parcele 8582 (KO Apatin), odnosno izlazi iz katastarske opštine Svilojevo i ulazi u katastarsku opštinu Apatin. U katastarskoj opštini Apatin granica prati južnu ivicu parcele 8582, obuhvata ovu parcelu sa zapadne strane i uz međnu liniju sa parcelom 8498, dolazi do početne tačke opisa ove prostorne celine.

### *Prostorna celina broj 3*

Prostorna celina se nalazi u Opštini Apatin, Grad Sombor i Opštini Odžaci u pripadajućim katastarskim opštinama Svilojevo, Sonta (Apatin), Doroslovo (Grad Sombor), Bogojevo, Srpski Miletić i Karavukovo (Odžaci).

Početna tačka opisa ove prostorne celine je tromeda parcela 2263/4, 2263/3 i 2279 u katastarskoj opštini Svilojevo. Granica ide na severoistok, ivicom parcele 2263/4 i preko nastavljajuće ivice parcela 2263/2 i 2263/7 dolazi do granice sa katastarskom opštinom Sonta. Granica se spušta na jugoistok, prati severoistočnu ivicu parcele 2263/7, potom nastavlja istom ivicom na parceli 2262, preseca parcelu 5573/19 (KO Sonta) i dolazi do tromede 5573/19, 4870/2 i 4870/8, odnosno ulazi u katastarsku opštinu Sonta. U katastarskoj opštini Sonta, granica zaštićenog dobra ide ka jugu, niz istočnu ivicu parcela 4870/2, 4871/2, a kod međe sa

parcelom 4868/1 skreće na jugoistok, prati severoistočnu ivicu ove parcele do tromede sa 4871/12 i 4871/6. Granica obuhvata parcelu 4871/6, spušta se na jugoistok preko severoistočne ivice parcele 4868/3 dolazi do međe sa 4849. Granica prati južnu liniju parcela 4849 i nastavlja u istom pravcu presecajući parcelu 5363/2 do tromede parcela 4845, 4848 i 5363/2. Od ove tromede granica skreće ka jugoistoku, prati međnu liniju parcela 4848 i 5363/2 do međe sa 8244, a od ove tromede preseca parcelu 8244 prema tromedi ove parcele sa 5346/1 i 4847. Potom granica nastavlja međnom linijom parcela 4847 i 5364 do tromede 2345, 8282 i 5364, odakle oštro skreće, obuhvata parcelu 2345 i ponovo dolazi do parcele 5364. Granica nastavlja u istom pravcu, niz 5366, obuhvata ovu parcelu, ide prema jugu niz istočnu ivicu parcele 5365/4, a preko istočne ivice parcela 5366, 8303 i 1664/1 – dolazi do severoistočne međne tačke parcele 1664/2. Nastavlja u pravcu jugoistoka istočnom graničnom linijom parcele 1664/3. Kod međe sa parcelom 2231, prelazi na ivicu ove parcele i obuhvata je, idući izlomljenim pravcem do tromede parcela 2231, 2263 i 8294/2. Od ove tromede granica se lomi na severozapad, prati severnu ivicu parcele 8294/2, izlomljenim pravce prema severu do međe sa 2359/11. Granica potom prelazi na istočnu ivicu parcele 2359/11, skreće ka severu-severoistoku, preko istočne ivice parcela 2365/4, 2362/18, 2366/9 i prelazi na među parcele 8286 i parcele 2771 (KO Doroslovo). Granica ide istim pravcem, ka severoistoku do tromede 8286 (KO Sonta), 2738 i 2771 (KO Doroslovo) odakle skreće ka istoku i ulazi u katastarsku opštinu Doroslovo, odnosno u Grad Sombor. U katastarskoj opštini Doroslovo, granica ide ka istoku, severnom ivicom parcele 2771 i obuhvata parcelu 2771, da bi od međe sa parcelom 2820, spuštajući se ka jugoistoku, iz pravca ove međne linije preseкла parcelu 3682 i došla na njenu istočnu ivicu. Granica se spušta ka jugu, niz istočnu ivicu parcele 3682, prelazi na istočnu ivicu parcele 3638 i preko severne ivice parcele 3669 dolazi do parcele 3644. Granica nastavlja na istok, prati južnu ivicu parcele 3574 i iz pravca međne linije sa parcelom 3645 – preseca parcelu 3668 i dolazi do zapadne ivice parcele 3662. Potom, granica skreće na sever, prati zapadnu ivicu parcele 3662, obuhvata je, kao i parcele 3058 i 3055, dolazi do severne strane parcele 3662, spušta se niz istočnu stranu ove parcele, prati granicu sa katastarskoj opštinom Srpski Miletić i kod međe sa parcelom 3198 (KO Srpski Miletić) – skreće ka jugu i ulazi u katastarsku opštinu Srpski Miletić. U katastarskoj opštini Srpski Miletić, granica ide istočnom stranom parcele 3198, spušta se do međe sa 1415/1, prati istočnu i južnu liniju parcele 3206, dolazi do međne linije parcela 3221 i 3209. Granica nastavlja ovom međnom linijom u pravcu severoistoka, potom istoka, prateći ivicu parcele 3221, a kod tromede parcela 3221, 3214 i 3225 preseca parcelu 3225 prema tromedi 3225, 3211 i 3231. Od ove tromede granica se spušta niz istočnu ivicu parcele 3225 i dolazi do katastarske opštine Karavukovo (Opština Odžaci). U katastarskoj opštini Karavukovo granica ide preko severne ivice parcele 2519, potom prelazi na istočnu ivicu (prati granicu opština) ove parcele i spušta se na jug, potom prelazi na istočnu ivicu parcele 2520 i ide i dalje na jug do tačke upravne na pravac međne linije parcela 2519 i 2522. Kod ovo tačke (oko 1315m južno od granice sa katastarskom opštinom Srpski Miletić) granica područja skreće prema međnoj liniji 2519 i 2522, preseca parcelu 2520 i prati ovu međnu liniju do ivice parcele 4283. Granica prelazi na ivicu ove parcele, niz njenu istočnu stranu se spušta ka jugu i prelazi na južnu ivicu parcele 4284, potom prati pravac ivice ove parcele do tromede 2525/3, 2527/3 i 4284, odakle skreće prema zapadu, prati ivice parcele 2525/3 i 2528/12, skreće ka severozapadu preko istočne ivice parcele 2527/4 dolazi do tromede 2529, 2528/12 i 4284. Granica se spušta niz istočnu ivicu parcele 2529, preseca u tom pravcu parcelu 2528/11 i nastavlja u istom pravcu niz zapadnu ivicu parcele 2528/10 i severozapadnom ivicom parcele 2528/9. Granica ide istočnom ivicom parcele 4315 odakle se lomi na severozapad duž zapadne ivice parcele 2529 došla do granice sa katastarskom opštinom Bogojevo. Granica skreće na sever, prati zapadnu ivicu parcele 2529 nastavlja u istom pravcu do tromede parcela 2023, 1787 i 4284 presecajući parcelu 4284 granica potom prati istočnu ivicu parcele 3203 prati granicu katastarskih opština Karavukovo i Bogojevo do tromede 3203



(KO Bogojevo), 2022 i 4292 (KO Karavukovo). Granica se slama na jugoistok, idući do međne linije parcela 4292 i 2022, potom skreće na sever, zapadnom ivicom parcele 2023 i 4292, potom se granica spušta na jugoistok idući severoistočnom ivicom parcele 4292 do međne linije parcela 2022 i 2021, prema međnoj ivici parcela 2016 i 2017 presecajući parcelu 4291 i prelazi na zapadnu ivicu parcele 2017. Granica obuhvata ovu parcelu i preseca parcelu 4290 iz pravca međne linije parcela 2016 i 2017, prema međnoj ivici parcela 2014 i 2015 i prelazi na severozapadnu ivicu parcele 2014. Granica preseca parcelu 4289 iz pravca međne linije parcela 2015 i 2014, prema međnoj ivicu parcela 2011 i 2012 i prelazi na severozapadnu ivicu parcele 2012. Granica dolazi do parcele 4288. Skreće na severozapad, prati jugozapadnu ivicu parcele i dolazi do granice sa katastarskom opštinom Bogojevo. Granica skreće oštro na severoistok, prati granicu katastarskih opština, odnosno prati međnu liniju parcela 2010 (KO Karavukovo) i 3203 (KO Bogojevo) do tačke upravno naspram međne linije parcela 1543 i 1544 u KO Bogojevo, kada skreće oštro ka ovoj međnoj liniji, preseca parcelu 3203 i ulazi u katastarsku opštinu Bogojevo. U katastarskoj opštini Bogojevo granica prati pravac ivice parcele 1543 od južne strane prema zapadu do međe sa katastarskom parcelom 3195. Od ove tačke granica skreće na jugozapad, prati južnu ivicu parcele 3195 do tromeđe sa 1544 i 3195. Granica se potom lomi na severoistok prateći jugoistočnu ivicu parcele 3193 do četvoromeđe sa 1515, 1514, 1513 i 3193. Granica se slama niz međnu liniju 1514 i 1513, prati severnu stranu parcela 1516, 1518, 1520, 1522 i 1524, spušta se niz severoistočnu ivicu parcele 1524 potom se lomi na severozapad i iz pravca međne linije parcela 1524 i 1525 preseca parcelu 3194 i dolazi na njenu međnu liniju sa 1542. Granica odatle ide prema severoistoku, prati pravac ivice 1542 i preko zapadne strane 1541, iz pravca međne linije sa 1540, preseca parcelu 3193 i dolazi na ivicu parcele 974. Granica ide na severozapad, prati ivicu parcele 974, odnosno među sa 975, preseca parcelu 3064 iz pravca te međe ka međi parcela 982 i 980. Granica obuhvata parcelu 982 sa južne, zapadne strane, prateći izlomljen pravac ivice i dolazi do tačke naspram međne linije parcela 990 i 988 i preseca parcelu 3065 iz pravca međe 3065 i 983. Granica prati ivicu parcele 990, od međe sa 988, preko međe sa 989 i 992, da bi prešla na zapadnu ivicu parcele 991. Potom granica preseca parcelu 3063, iz pravca međne linije parcela 991 i 992, prema 971 i 970, skreće oštro na zapad, preko severne ivice parcele 3063. Kod međe sa 3062 granica oštro skreće na sever, prati među 3062 sa 970 i dolazi do međe sa parcelom 3061. Granica preseca parcelu 3061 i parcelu 8295 (KO Sonta – Opština Apatin) skrećući ka severozapadu, idući ka međnoj liniji parcela 2112 i 2084 - ulazi u katastarsku opštinu Sonta, Opština Apatin. U katastarskoj opštini Sonta granica obuhvata parcelu 2084 sa južne, zapadne i severne strane, dolazi do međe sa parcelom 3641/2 (KO Doroslovo), prati među sa ovom parcelom (odnosno granicu sa katastarskom opštinom Doroslovo) i dolazi do međe sa parcelom 2231. Od ove tačke granica prati ivicu parcele 2231 prema severozapadu i skreće više ka severu i dolazi do tromeđe 1664, 1784/2 i 2231. Granica ide na severozapad, preko zapadne ivice parcela 1664/3, prati ivicu parcele 1664/3 i dolazi do četvoromeđe sa 1667/2, 1664/2 i 1667/3. Od ove tačke granica ide zapadnom ivicom parcele 1664/2 na sever, potom preko nastavljajuće ivice parcele 1664/1 prati pravac ove ivice od juga ka severozapadu i kod tromeđe parcela 1637/4, 1664/1 i 8300/1 skreće ka jugozapadu. Ide na jugozapad prateći među 1637/4 i 8300/1, idući ivicom parcele 1637/4 obuhvata ovu parcelu sa zapadnom stranom, da bi nastavila na severozapad međnom linijom parcela 5370/1 i 5368/1. Granica obuhvata parcelu 5370/1 i kod četvoromeđe parcela 8303, 1664/4, 1637/6 i 5370/1 skreće oštro na severozapad do tromeđe parcela 5367, 5365/2 i 8303. Granica ide na severozapad, prateći zapadnu ivicu parcele 5365/2, potom prelazi na ivicu parcele 5366 nastavljajući i dalje na severozapad i dolazi do jugozapadne međne tačke parcele 5363/2 nastavlja u istom pravcu jugozapadnom graničnom linijom parcela 5363/2, 4868/3, 4868/1. Idući na severozapad granica nastavlja od ivice parcele 4868/1 preko nadovezujuće međne linije parcela 5573/21 i 5573/24, kao i 5573/23 sa 5573/24 duž granice sa katastarskom opštinom Svilojevo i ivicom parcele 2260 (KO Svilojevo). Granica skreće na jugozapad, prati

granicu katastarskih opština duž ivice parcela 2260, 2257 i 2258 da bi prešla u katastarsku opštinu Sonta presecajući parcelu 8240 do tromede parcela 5642/10, 5635 i 8240. U katastarskoj opštini Sonta granica obuhvata parcele 5641/10 i 5641/1 u pravcu jugozapada, preko zapadne strane parcela da bi se potom vratila na severoistok i prešla na zapadnu ivicu parcele 2258 (KO Svilojevo) ponovo presecajući parcelu 8240 od tromede parcela 5642/1, 5641/1 i 8240 – odnosno do granice sa katastarskom opštinom Svilojevo. Granica ide na severozapad, prati granicu katastarskih opština, odnosno ivice parcela 2258 i 2257, da bi preko pravca međne linije parcela 2238 i 2257, skrenula na severoistok i preko međne linije parcela 2256/4 i 2257 ušla u katastarsku opštinu Svilojevo. U katastarskoj opštini Svilojevo granica ide međnom linijom 2257 i 2256/4, prati ivicu parcele 2257 i potom prelazi na severozapadnu ivicu parcela 2261 i 2263/4 i prateći međnu liniju parcela 2266 i 2263/4 dolazi do početne tačke opisa ove prostorne celine.

#### *Opis granice zaštitne zone PIO „Srednja Mostonga”*

Zaštitna zona Predela izuzetnih odlika „Srednja Mostonga” prostire se na teritoriji tri Opštine odnosno sedam katastarskih opština; Opština Apatin (katastarske opštine Apatin, Sonta i Svilojevo), Opština Odžaci (katastarske opštine Srpski Miletić, Bogojevo i Karavukovo) i Grad Sombor (katastarska opština Doroslovo). Početna tačka opisa zaštitne zone Predela izuzetnih odlika je u Opštini Apatin, katastarska opština Apatin, tromeda parcela 10191, 7216 i 7217. Granica ide na severoistok ivicom parcele 10191, prateći jugoistočnu stranu parcele do tromede sa parcelama 10189 i 7181. Granica potom skreće na istok, idući južnom ivicom parcele 10189 i blago menja pravac ivicom parcele 10189 i preko nastavljajuće južne ivice parcele 7174 dolazi do granice sa katastarskom opštinom Svilojevo. Granica se potom spušta niz istočnu ivicu parcele 10244, idući južno, prateći granicu katastarskih opština do tromede parcela 10244 (KO Apatin), 1457 i 1455 (KO Svilojevo). Granica skreće na jugoistok i ulazi u katastarsku opštinu Svilojevo. U katastarskoj opštini Svilojevo granica zaštitne zone ide na jugoistok, preko severoistočne ivice parcele 1455 i spušta se do tromede sa parcelama 1476/6 i 1490. Od ove tromede granica ide na istok-severoistok, severnom stranom parcele 1490 do četvoromeđe sa parcelama 1478, 1487/1 i 1489. Od ove tačke granica se spušta niz ivicu parcele 1489, potom preseca parcelu 1490 do tromede 1490, 1600/3 i 1653. Granica ide ka jugoistoku, niz jugozapadnu ivicu parcele 1653 do tromede sa parcelama 1747 i 1746/1. Granica menja pravac ka jugozapadu i preko jugoistočne ivice parcela 1747, 1751/2, 1619/1, 1609, 1606/2 i presecajući u istom pravcu parcelu 1592 dolazi do tromede parcela 1592, 969/2 i 969/3. Potom, granica menja pravac oštro se slamajući ka severozapadu, idući ivicom parcele 1592 do tromede sa parcelama 973 i 972. Od ove tromede granica se spušta na jugozapad, prati međnu liniju parcela 973 i 972 do međe sa 974/1, odakle se slama na jugoistok, prati severoistočnu ivicu parcela 974/1, 974/2, 974/3, 975, 976, 977/1, 977/2, 978/1, 978/2, 978/5, 978/3, 978/4, 979, 980 i 966, do tromede parcela 859, 966 i 968/4. Granica odavde opet ide na jugozapad, preko međne linije parcela 859 i 966, potom preko nastavljajuće ivice parcele 965 dolazi do severoistočne ivice parcele 1001/3. Granica potom ide na jugoistok, prati ivicu parcele 1001/3 kao i nastavljajuću međnu liniju 965 sa 1002/1 i ponovo se slama na jugozapad, niz međnu liniju parcela 1002/1 i 1003/1 do tromede sa 1028/3. Od ove tromede granica menja pravac na jugoistok, prati jugozapadnu ivicu parcele 1016/1, potom prelazi na nastavljajuću ivicu parcele 1016/2 u istom pravcu i dolazi do tromede 1016/2, 1030/2 i 1036/2. Granica iz ove tromede skreće blago ka istoku, preseca parcelu 1036/2, idući ka četvoromeđi 1036/1, 1036/2, 2169/5 i 2169/1. Od ove tačke granica skreće na severoistok, međnom linijom 1036/1 i 2169/5 i preko međe 1036/1 sa 2169/4 dolazi do jugozapadne ivice parcele 965. Granica odatle menja pravac ka jugoistoku, prati ovu ivicu parcele 965 do četvoromeđe sa parcelama 166, 2167/1 i 2168. Prema severoistoku, granica prati severozapadnu ivicu parcele 166, potom nastavlja u istom pravcu prateći međnu liniju parcele 403 sa 1872, a potom međnu liniju ove



parcele 1872 sa 1870, skrećući više ka severu. Obuhvatajući parcelu 1872, prateći ivicu ove parcele spušta se na jugoistok niz među sa 1783 i granica prelazi preko istočne ivice parcele 1871 na nastavljajuću međnu liniju parcela 2091 i 2084. Granica potom nastavlja pravcem koji ima ivica parcele 2084 do tromede ove parcele sa 2312 i 2316. Granica od ove tromede ide preko severne ivice parcele 2316/1 na istok, potom prelazi na ivicu parcele 2387 i prateći njen pravac, ide jugoistočno, obuhvata parcelu 2384 i niz među parcele 2388 sa 2389, idući na jug, preseca parcelu 2472 i ulazi u katastarsku opštinu Sonta. U katastarskoj opštini Sonta granica skreće na jugozapad, niz među parcela 4628 i 8251 do tromede parcela 8251 sa 4903/1 i 8252 – slama se na jugoistok, prati jugozapadnu ivicu parcele 8252 idući od jugoistoka, ka jugu; od pravca ove ivice parcele 8252 nastavlja ka jugu do tromede parcela 8252, 4686 i 5362, odakle nastavlja ka jugu idući istočnom ivicom parcela 5362 i 5363/2.. Granica prati ivicu ove parcele, u izlomljenom pravcu do tromede sa parcelama 4802/2 i 4804. Granica se lomi na jugoistok, prati među parcela 4802/2 i 4804, preseca parcelu 8244 i nastavlja u istom pravcu niz među liniju parcela 4802/1 i 4803. Od tromede parcele 8282 sa 4802/1 i 4803 granica skreće do tromede 8282 sa 2870/1 i 2870/2, kratko menjajući pravac ka severoistoku presecajući parcelu 8282, potom ponovo se spušta niz među liniju parcela 2870/1 i 2870/2 ka jugoistoku. U istom pravcu granica preseca parcelu 8292 i dolazi do jugoistočne ivice ove parcele. Menja pravac ka jugozapadu i ide niz među 8292 sa 2538. Kod tromede parcela 8292/1, 2348 i 2538 granica skreće na jugoistok, prati severoistočnu ivicu parcele 2348, odnosno jugozapadnu ivicu parcele 2538 do međe sa parcelom 8289/4. Od četvoromeđe parcela 2538, 2358/6, 8289/4 i 2358/3, granica se lomi na severoistok, prati severnu ivicu parcele 8289/4 i prelazi na severnu ivicu parcele 3667 u katastarskoj opštini Doroslovo (Grad Sombor). U katastarskoj opštini Doroslovo preko severne ivice parcele 3667 granica ide na severoistok, blago izlomljenim pravcem do međe sa parcelom 1059. Granica prelazi na severnu ivicu ove parcele i potom se spušta na jug, preko međne linije ove parcele sa 1532. Granica prati zapadnu ivicu parcele 1532, potom skreće više na istok, preko međne linije ove parcele sa 3662, a potom na jug. Od tačke tromede parcele 1532, 3662, 1527/1, granica se oštro lomi na jug, prati istočnu ivicu parcele 3662 do tromede sa 3065/1 i 3065/2. Granica zaštitne zone se odavde oštro zalama na istok, preko međne linije 3065/1 i 3065/2, preseca parcelu 3677 ka tromedi 3677, 3156 i 3157. Potom granica se spušta na jug, preko istočne ivice parcele 3677 ide do katastarske opštine Srpski Miletić (Opština Odžaci). U katastarskoj opštini Srpski Miletić, granica ide na jug, istočnom ivicom parcele 3024, a kod tromede sa 3023 i 3022 – oštro se slama na jugozapad, preseca parcelu 3024 i nastavlja niz južnu ivicu parcele 3025. Potom se granica slama na jug, niz istočnu ivicu parcele 3233, prati međnu liniju ove parcele sa 3195 ka jugozapadu, potom se slama na jugoistok, niz međnu liniju parcela 3232 sa 3195 do tromede sa 3233. Od tačke tromede granica prelazi na ivicu parcele 3233, prati pravac ove ivice najpre na severoistok, a potom jug i kasnije jugoistok. Prateći ovu ivicu parcele 3233 do granice sa katastarskom opštinom Karavukovo. U katastarskoj opštini Odžaci granica zaštitne zone ide na jug, istočnom ivicom parcele 4281/1, prati pravac ivice ove parcele na istok do tromede parcela 4281/1, 4353 i 3277. Od ove tromede granica se oštro slama na sever, preseca parcelu 4281/1 i dolazi do tromede 3207 (KO Bogojevo), 4281/1 i 4318 (KO Karavukovo). Granica preseca parcelu 3207 (KO Bogojevo) iz tačke tromede ka međnoj liniji parcela 2994 i 3207 i skreće na severoistok. U katastarskoj opštini Bogojevo granica zaštitne zone ide severoistočnom stranom parcele 3207 prema severoistoku i dolazi do tromede sa parcelama 2897 i 3205. Od ove tromede granica menja pravac ka severozapadu i prelazi na severoistočnu ivicu parcele 3205 i ide do tromede ove parcele sa 2890 i 2889. Od ove tačke granica ide na severoistok, prati međnu liniju parcela 2889 i 2890, preseca parcelu 3204 i nastavlja u istom pravcu preko međne linije parcela 1806 i 1807. Granica iz pravca ove međne linije preseca parcelu 3044, dolazi na njenu severoistočnu stranu, skreće na zapad i dolazi do četvoromeđe parcela 3185, 3186, 3044 i 1798. Granica menja pravac ka severoistoku, prati jugoistočnu ivicu parcele 3186 i iz tog pravca

preseca parcelu 3192 i dolazi na njenu severoistočnu ivicu, tj međnu liniju sa parcelom 1774. Granica sada ide na severozapad, prati ovu ivicu parcele 3192 do tromede sa 1769 i 1770. Potom granica skreće na severoistok, prati međnu liniju parcela 1796 i 1770 do međe sa parcelom 3202. Kod tromede ovih parcela granica menja pravac na severozapad, prati ivicu parcele 3202 do tromede sa parcelama 1768 i 3201. Od ove tromede, granica zaštitne zone skreće na severoistok, preko jugoistočne ivice parcele 3201 do međe sa parcelom 3203. Od ove tačke granica skreće na sever, prati zapadnu ivicu parcele 3203, prelazi na jugozapadnu ivicu parcele 3196 i dolazi do tromede sa parcelama 3193 i 1545. Od ove tromede granica skreće na jugozapad, prati ivicu parcele 3193 do tromede sa parcelama 1553 i 1554. Oštro skreće na severozapad, prema međnoj liniji parcela 1506/3 i 1507, preseca parcelu 3193, obuhvata parcelu 1507 i dolazi do južne ivice parcele 3086. Granica menja pravac na zapad, prati južnu ivicu parcele 3086 do zapadne ivice parcele 3086, skreće oštro na sever, prati zapadnu ivicu parcele 3070 do međe sa 3066. Granica skreće na zapad, prati južnu ivicu parcele 3066, u tom pravcu preseca parcelu 3069 i prelazi na njenu zapadnu ivicu. Granica skreće na sever, prati zapadnu ivicu parcele 3069, preseca parcelu 3061, prema zapadnoj ivici parcele 8297 (KO Sonta) i ulazi u katastarsku opštinu Sonta. U katastarskoj opštini Sonta granica ide na sever, zapadnom ivicom parcele 8297, skreće na severozapad i zapad, prateći pravac ove ivice do tačke upravno naspram međne linije parcela 8300/2 i 1603/4, skreće oštro ka ovoj međnoj liniji, preseca parcelu 8297, ide prema tromedi parcela 1603/4, 8300/2 i 8297, prelazi na severozapadnu ivicu parcela 8300/2 i nastavlja ka severoistoku. Granica prati ivicu parcele 8300/2 do tromede sa parcelama 1627/1 i 1626/1, odakle skreće oštro na severozapad, prati ovu međnu liniju do južne ivice parcele 1667/2. Skreće oštro na zapad, prati južnu ivicu parcele 1667/2 do četvoromede sa 5370/7, 8306/3 i 8302/2. Potom granica zaštitne zone ide na sever, zapadnom ivicom parcela 1667/2, nastavljajućom ivicom 8302/1 do tromede 5368/1, 5369 i 8302/1. Od ove tromede granica ide na severozapad, preko međne linije 5368/1 i 5369 dolazi do tromede sa 8304/1 i iz pravca međne linije 5368/1 i 5369 preseca parcelu 8304/1 prema tromedi 5403/32, 5371/3 i 8304/1. Granica od ove tačke skreće na severoistok, prati severnu stranu i ivicu parcele 8304/1 do tromede ove parcele sa 5420/2 i 5421/1. Od ove tačke granica skreće oštro na severoistok, prati ovu međnu liniju i preseca u tom pravcu parcelu 8244, ka njenoj severozapadnoj ivici. Potom se granica spušta niz ivicu parcele 8244 ka jugozapadu, ide do tromede sa 5573/24 i 5454/2 i skreće oštro na sever, istočnom ivicom parcele 5573/24. Ovom ivicom granica ide na sever do tačke upravno naspram pravca međne linije parcela 5522/6 i 5522/12, odakle se oštro lomi na jugozapad, preseca parcele 5573/24 i 5522/4, prelazi na međnu liniju parcela 5522/6 i 5522/12 i nastavlja preko međne linije parcela 5522/5 i 5522/11. Granica ide u istom pravcu niz nastavljajuću ivicu parcele 5522/13 do međe sa parcelom 6240. Od tromede 5522/13, 5520/2 i 8240 preseca parcelu 8240 prema tromedi ove parcele sa 5621/3 i 5620/2. Niz međnu liniju parcela 5521/3 sa 5620/2 spušta se ka jugozapadu, niz međnu liniju parcela 5621/2 i 5620/1 i 5621/1 i 5620/1, preseca u tom pravcu parcelu 8237 i prelazi na njenu jugozapadnu ivicu parcele 8237. Od ove tačke granica ide na severozapad, prati ivicu parcele 8237 do njene severne tačke, oštro se slama na severoistok, prati među parcela 5719/1 sa 5686/2 do tromede ove dve parcele sa 6240. Iz ove tromede granica preseca parcele 6240 (KO Sonta) i 2238 (KO Svilojevo) i dolazi do tromede 2238, 2255/1 i 2255/4 i ulazi u katastarsku opštinu Svilojevo. U katastarskoj opštini Svilojevo granica zaštitne zone ide ivicom parcele 2238 ka severozapadu, do tromede sa parcelama 2242/3 i 2242/4, odakle se oštro lomi na jugozapad, prema tromedi 5715/6, 5715/5 i 2238 u katastarskoj opštini Sonta i ulazi u ovu katastarsku opštinu. U katastarskoj opštini Sonta granica ide na jugozapad, prati međnu liniju 5715/6 sa 5715/5 i iz pravca ove međne linije preseca parcele 8357 i 5716/1 idući prema međnoj liniji parcela 9327/2 sa 9327/1. Preko ove međne linije granica ide do istočne ivice parcele 9326, od tromede ove parcele sa 9327/2 i 9327/1 skreće na sever-severozapad i prati ivicu parcele 9326 a potom i 9316 do tromede sa 9306/1 i 9306/2. Granica ide međnom

linijom 9306/1 sa 9306/2 ka severu-severoistoku i iz pravca te međne linije granica preseca parcele 2236/2 i 2237 idući ka tromedi parcela 2193/3, 2193/1 sa 2237; granica zaštitne zone ulazi u katastarsku opštinu Svilojevo. U katastarskoj opštini Svilojevo granica ide prema severozapadu, preko severoistočne ivice parcele 2237, od tromede sa parcelama 2193/1 i 2193/3, preko nastavljujuće ivice parcele 1247, prateći pravac ivice ove parcele ka zapadu, preko nastavljujuće severne ivice parcele 1248 i do tromede 1248, 1269/1 i 1252/2. Granica ide na zapad, preseca parcelu 1269/1 i dolazi do istočne ivice parcele 8585 (KO Apatin) i ulazi u katastarsku opštinu Apatin. U katastarskoj opštini Apatin granica zaštitne zone ide na jug-jugoistok, istočnom ivicom parcele 8585, granica obuhvata parcelu 8585, dolazi do međe sa parcelom 10212, lomi se na jugozapad, niz jugoistočnu ivicu parcele 10212 do tromede sa 10217 i 8602. Granica skreće na severozapad, preko severne strane parcele 10217 do tromede sa parcelama 8577 i 8578. Od ove tromede granica ide na severoistok, zapadnom stranom parcele 8578, prati međnu liniju ove parcele sa 8577 do tromede sa 10211. Od ove tačke granica ide na severozapad, prati jugozapadnu ivicu parcele 10211 do tačke upravno naspram tromede 10211 sa 8509/2 i 8508/4, odakle skreće oštro na severoistok, preseca parcelu 10211 i preko međne linije 8509/2 i 8508/4 dolazi do tromede sa 8491/3. Granica skreće na severozapad i preko jugozapadne ivice parcela 8491/3, 8491/2, 8491/1, 8490/2, 8490/1, 8489 i 8488 dolazi do tromede 10209, 8488 i 8513/2. Granica od ove tromede ide na severoistok, jugoistočnom ivicom parcele 10209 i dolazi do južne ivice parcele 10163. Preko južne ivice ove parcele granica skreće na zapad, prati pravac ove ivice do međe sa 10141, skreće na sever, istočnom ivicom parcele 10141 do tromede sa 10163 i 10205/2. Od ove tromede granica preseca parcelu 10205/2 idući prema tromedi 10205/2 sa 10140 i 7412. Granica nastavlja na sever, istočnom ivicom parcele 10140 do tromede sa 7331/2 i 7349/1. Od ove tromede granica skreće na severozapad, preseca parcelu 10140 idući prema tromedi 7270, 10191 i 10140. Potom granica skreće na sever, prati istočnu ivicu parcele 10191, prati pravac ivice ka severoistoku do tromede sa parcelama 7216 i 7217, odnosno do početne tačke opisa prostorne celine, zaštitne zone.

## REŽIMI ZAŠTITE

Polazeći od potrebe zaštite i očuvanja močvarnih, livadskih i šumostepskih staništa, kao i prisustva strogo zaštićenih i zaštićenih vrsta, određivanje stepena zaštite unutar Predela izuzetnih odlika „Srednja Mostonga” je vršeno na osnovu stepena očuvanosti prirodnih vrednosti, primene aktivnih mera zaštite i usmerenog i ograničenog korišćenja. Na prostoru PIO „Srednja Mostonga” na osnovu člana 35. Zakona o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS”, br. 39/09, 88/10 i 91/10-ispr., 14/16 i 95/18-dr. zakon i 71/21) se uspostavljaju sledeći režimi zaštite: režim zaštite II stepena i režim zaštite III stepena i zaštitna zona.

Ukupna površina područja predloženog za zaštitu prema podacima Republičkog geodetskog zavoda (katastar nepokretnosti) iznosi 3.000,15 ha, pri čemu režim zaštite II stepena iznosi 692,69ha (23,09%) a režim zaštite III stepena 2.307,46ha (76,91%).

### *Režim zaštite II (drugog) stepena*

Režim zaštite drugog stepena - aktivna zaštita se sprovodi na zaštićenom području ili njegovom delu sa delimično izmenjenim ekosistemima velikog naučnog i praktičnog značaja i posebno vrednim predelima i objektima geonasleđa. U drugom stepenu zaštite mogu se vršiti upravljačke intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unapređenja zaštićenog područja, bez posledica po primarne vrednosti njihovih prirodnih staništa, populacija, ekosistema, obeležja predela i objekata geonasleđa, obavljati tradicionalne delatnosti i ograničeno koristiti prirodni resursi na održiv i strogo kontrolisan način (čl. 35, stavovi 4. i 5. Zakona o zaštiti prirode).

U okviru područja za koje je propisan režim zaštite drugog stepena nalaze se lokaliteti/prirodne celine sa izvornim karakteristikama panonskih šuma lužnjaka na solonjcu (*Galatello-Quercetum roboris*) sa razvijenim šumo-stepskim pojasom i okolnim kontaktnim zajednicama devesilja i zvezdana (*Peucedano officinalis-Asteretum sedifolii*) kao i zajednicama slatina (naročito *Artemisio-Festucetum pseudovinae*) očuvanim u vidu mozaika koji je specifičan za šumo-stepski i slatinski predeo doline Mostonge: Apatinska slatina, jugozapadni deo Doroslovačke šume, Gornja slatina, Donja slatina i lokalitet u jugozapadnom delu Gornje šume.

### *Režim zaštite III (trećeg) stepena*

Režim zaštite trećeg stepena-proaktivna zaštita, sprovodi se na zaštićenom području ili na njegovom delu sa delimično izmenjenim i/ili izmenjenim ekosistemima, predelima i objektima geonasleđa od naučnog i praktičnog značaja. U režimu zaštite III stepena mogu se vršiti upravljačke intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unapređenja zaštićenog područja, razvoj sela i unapređenje seoskih domaćinstava, uređenje objekata kulturno-istorijskog nasleđa i tradicionalnog graditeljstva, očuvanje tradicionalnih delatnosti lokalnog stanovništva, selektivno i ograničeno korišćenje prirodnih resursa i prostora uz potrebnu infrastrukturu i drugu izgradnju (čl. 35 st. 7. i 8. Zakona o zaštiti prirode). U okviru područja za koje je propisan režim zaštite trećeg stepena, nalaze se lokaliteti/prirodne celine koji nisu na područjima za koja je propisan režim zaštite drugog stepena.

### Mere zaštite za celo zaštićeno područje

#### **Zabranjuje se:**

1. obrada zemljišta kao i svi drugi vidovi narušavanja travnih i vlažnih staništa (livade, pašnjaci, močvare i bare);
2. izvođenje radova koji izazivaju trajne negativne promene hidrološkog režima zaštićenog područja;
3. neplansko odlaganje zemljišta, peska i drugih inertnih materijala;
4. eksploatacija zemljišta i mineralnih sirovina;
5. zamena šumskih sastojina autohtonih vrsta alohtonim;
6. košenje bez primene zaštitnih mera za floru i faunu;
7. uznemiravanje i neplansko sakupljanje i uništavanje faune;
8. uništavanje i neplansko uklanjanje vegetacije i divlje flore;
9. hranjenje mesta za ribolov;
10. unošenje invazivnih vrsta;
11. sve aktivnosti čijim se sprovođenjem ugrožavaju strogo zaštićene i zaštićene vrste, njihova staništa, stanišni tipovi prioritetni za zaštitu i integritet područja.
12. odlaganje otpada, opasnih materija i ostali radovi i aktivnosti kojima se vrši zagađivanje zemljišta, vazduha, podzemnih i površinskih voda.

#### **Ograničava se:**

1. promena namene površina i kultura i izgradnja objekata na potrebe revitalizacije prirodnih staništa, kao i na promene predviđene postojećim planskim dokumentima;
2. promena morfologije terena na planske aktivnosti u građevinskom području, aktivnosti za potrebe revitalizacije staništa i aktivnosti na održavanju kanala;
3. izgradnja saobraćajnica višeg reda na one koje su planski predviđene do pokretanja postupka zaštite, a ostale saobraćajnice sa tvrdim zastorom koje najkraćom trasom prelaze preko zaštićenog područja;

4. izgradnja elektroenergetske strukture na onu koja se gradi primenom posebnih tehničkih rešenja koja sprečavaju koliziju i elektrokciju letećih životinja;
5. iznošenje mrtvog drveta na ostavljanje 3 – 8% (vetroizvala i dubućih stabala) od ukupne drvene mase;
6. košenje na prostorno, vremenski i tehnički planirane i ograničene aktivnosti koje su usklađene sa ciljevima zaštite područja;
7. ispaša na prostorno, vremenski i tehnički planirane i ograničene aktivnosti koje su usklađene sa ciljevima zaštite područja;
8. podizanje ograda na način kojim se obezbeđuje slobodna migracija divljih vrsta i nesmetano upravljanje zaštićenim područjem;
9. lov na prostorno, vremenski i tehnički planirane i ograničene aktivnosti koje su usklađene sa ciljevima zaštite područja;
10. grupni lov u šumskim područjima na 2 godišnje;
11. ribolov na rekreativni i sportski, na planskim dokumentima predviđenim mestima;
12. paljenje vegetacije na planske aktivnosti upravljanja;
13. upuštanje otpadnih i zagađenih voda i unošenje drugih izvora zagađenja;
14. deponovanje otpada, komunalnog otpada, opasnih materija i ostali radovi i aktivnosti kojima se vrši zagađivanje zemljišta, vazduha, podzemnih i površinskih voda.

#### **Mere očuvanja i unapređenja:**

1. upravljanje staništima i populacijama strogo zaštićenih i zaštićenih vrsta i njihova revitalizacija;
2. reintrodukcija autohtonih vrsta;
3. suzbijanje invazivnih stranih vrsta kao i autohtonih vrsta na mestima na kojima se ponašaju invazivno;
4. grupična obnova edifikatorskih i pratećih drvenastih vrsta u skladu sa fitocenološkom i tipološkom pripadnošću staništa;
5. postepena zamena šumskih kultura sa autohtonim vrstama;
6. u slučaju prenamnoženja parazita i patogena, koji bi mogli ugroziti stabilnost autohtonih sastojina šuma, izvršiti suzbijanje istih primenom bioloških ili selektivnih hemijskih sredstava;
7. usmeravanje sukcesije vegetacije putem kontrolisane ispaše, košenja, seče trske, kontrolisanog paljenja i sličnih aktivnosti;
8. naučno-istraživački rad i monitoring i praćenje stanja prirodnih vrednosti;
9. primena interventnih mera i planskih aktivnosti u cilju zaštite i unapređenja staništa i vrsta;
10. podsticanje tradicionalnih načina korišćenja prirodnih resursa van šumskih kompleksa (na pr. ispaša, košenje, seča trske i druge vegetacije) koji doprinose očuvanju i unapređenju biodiverziteta;
11. očuvanje ekotona i mozaičnosti staništa kao i unapređenje ekoloških koridora;
12. otkup i/ili zamena površina u cilju restauracije staništa i unapređenja ekoloških koridora;
13. primena tehničkih rešenja za bezbedno kretanje divljih vrsta;
14. unapređenje prirodnih i poluprirodnih elemenata koridora u skladu sa predeonim i vegetacionim karakteristikama područja planiranjem namene površina kao i aktivnim merama zaštite;
15. planska primena aktivnih mera zaštite ugroženih vrsta i tipova staništa;
16. obeležavanje, uređivanje i opremanje posetilačke infrastrukture;
17. razvoj organske poljoprivrede i proizvodnja zdrave hrane;
18. sprečavanje odnosno smanjenje, kontrola i sanacija svih oblika zagađivanja;



19. prezentacija i promocija zaštićenog područja;
20. obrazovanje posetilaca zaštićenog područja kao i vlasnika i korisnika parcela u zaštićenom području i njihovo uključivanje u aktivnu zaštitu;
21. usklađivanje svih planskih i urbanističkih dokumenata, kao i osnova i planova upravljanja prirodnim resursima sa aktom o zaštiti područja.

#### Mere zaštite na području sa režimom zaštite II stepena

##### **Zabranjuje se:**

1. uništavanje mikroreljefa slatinskih livada i pašnjaka;
2. postavljanje naftovoda, gasovoda i produktovoda i izvođenje istražnih bušenja;
3. šetanje pasa bez povoca tokom perioda reprodukcije strogo zaštićenih vrsta ptica (od 1. aprila do 30. juna), osim pasa koji se koriste za čuvanje stoke.

##### **Ograničava se:**

1. obnova sastojina autohtonih vrsta čistom sečom, na etapnu, na prostorne celine do 20 ha;
2. turističke aktivnosti, na prostorno i vremenski ograničene vidove održivog turizma;
3. izgradnja objekata i postavljanje mobilijara za potrebe upravljanja;
4. kretanje posetilaca i vozila na atarske puteve, i za tu svrhu predviđene staze.

#### Zaštitna zona

##### **Zabranjuje se:**

1. radovi koji negativno utiču na hidrološki režim zaštićenog područja;
2. izvođenje radova koji narušavaju ekološki ili vizuelni integritet područja.

##### **Ograničava se:**

1. podizanje industrijskih i drugih objekata na prostore utvrđene postojećim planskim dokumentima;
2. izgradnja novih puteva sa tvrdom podlogom na udaljenost veću od 50 metara od staništa zaštićenih vrsta, kao i na postojeće ulice naselja;
3. planiranje turističkih i drugih sadržaja koji su potencijalni izvori povišenog nivoa buke, vibracija i/ili uznemiravanja živog sveta osvetljavanjem, na rastojanje veće od 200 metara od granice zaštićenog područja.

##### **Mere očuvanja i unapređenja:**

1. otkup i zamena površina u cilju restauracije staništa i ekoloških koridora, kao i formiranja zaštitnih pojaseva;
  2. formiranje zaštitnog zelenila između planirane radne zone naselja Karavukovo i PIO „Srednja Mostonga”, kako bi se negativni uticaji sveli na minimum;
- obezbediti zonalni raspored aktivnosti i sadržaja, počev od granice zaštićenog područja, u skladu sa potrebama očuvanja biodiverziteta i kvaliteta životne sredine.